

Ön hogyan óvja családját és értékeit biztonságát?

Életünk egyik legnagyobb kihívása és anyagi beruházása az önálló otthon megteremtése, mely a családi fészket, a biztonságot nyújtja számunkra. Természetesen mindenki arra törekszik, hogy megőrizze lakása értékét és megvédje vagyonát az esetleges károktól és veszélyektől. A legnagyobb gondosság ellenére mégis bekövetkezhetnek olyan események, melyeket előre nem láthatunk, és nem akadályozhatunk meg: érhet vihar, villámcsapás, tűz keletkezhet, de a betörés is reális veszélyforrás.

Szakszervezeti Otthon-biztosítás

- Átlagos méretű és kivitelezésű lakások, családi házak biztosítási védelmére szolgál.
- Gyorsan és egyszerűen megköthető.
- Az alapbiztosítási csomag - az ingatlanra és az ingóságokra - szinte minden kockázatra védelmet nyújt: tűz, robbanás, villámcsapás, vihar, jégverés, felhőszakadás, hőnyomás, idegen jármű ütközése, földrengés, árvíz, szikla-, kő- és földomlás, ismeretlen üreg vagy építmény beomlása, vezetékes víz- és csőtörés, betöréses lopás (ingóságokra).
- Kiegészítheti szerződését további kockázatok elleni védelemmel: üvegtörés átalánybiztosítás, ingatlanulajdonosi-, személyi-, háziállattartói felelősségbiztosítás, baleset-biztosítás, akár hét személyre is.

20-55% ENGEDMÉNY a biztosítás díjából!

- A szerződés aláírása után a biztosítási kötvényt azonnal kézhez kapja, amely a jogszabály szerinti feltételekkel azonnal hatályba lép. Hitelügyintézkések esetén rendkívül előnyös!
- A lakásbiztosítás csökkentett díjú, a kettősfedezet elkerülése érdekében a társasházak, lakószövetkezetek közös tulajdonának biztosítása esetén.

SIGNAL BÁSTYA lakásbiztosítás

A BÁSTYA biztosítást abban az esetben ajánljuk, amennyiben Ön személyre szabott, egyedi igényeinek megfelelő szerződést szeretne kötni, vagy ha lakását és vállalkozását egyszerre, vagy külön-külön szeretné biztosítani. Egyszerűsített formában családja egyedi igényeinek és vállalkozása sajátosságainak megfelelően, modulrendszerű biztosítást ajánlunk Önnek. A biztosítási piacon elérhető privát vagyon- és felelősségbiztosításban szereplő szinte összes kockázat biztosítható ebben a SIGNAL termékben.

Kérdés esetén kérjük, forduljon hozzánk bizalommal az alábbi elérhetőségek bármelyikén!

SIGNAL Biztosító Központi Ügyfélszolgálat: 1123 Budapest, Alkotás u. 50.
SIGNAL Biztosító Zrt. Ügyfélszolgálati és Értékesítési irodái
SIGNAL Contact Center: 06 40 405 405 (helyi tarifával hívható telefonszám)
E-mail: info@signal.hu • www.signal.hu

Vegyipari EXTRA DOLGOZÓ

MAGYAR VEGYIPARI, ENERGIAIPARI ÉS ROKON SZAKMÁKBAN DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

A TARTALOMBÓL

2006-ban lett 100 éves a VDSZ

Aligha volt fontosabb év a VDSZ életében, mint 2006, hiszen megalakulásának 100. évfordulójához ért a szervezet. A centenáriumi év az emlékezés, és persze a megújulás jegyében telt.

➔ 4-5. oldal

A VDSZ az OÉT-ben

A kormánnyal való kapcsolat elsősorban a konföderációk közvetítésével, a társadalmi párbeszéd keretében az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) keresztül valósul meg – olvasható a szervezet programjában, s mint minden más pontját, ezt a kitélet is évek óta igen komolyan veszik az érdekvédők.

➔ 8-9. oldal

A 36 órás munkahét nem alku tárgya

Évek óta visszatérő téma a 36 órás munkahét kérdése, pontosabban a kedvezményes munkaidő jogszabályi rendezése. Az ügyben Paszternák György elnök és Székely Tamás alelnök is többször, több fórumon felszólalt – az Alkotmánybírósághoz és az EU illetékes bizottsághoz is fordultak.

➔ 11. oldal

A demonstrációk korszaka

Ha röviden akarnánk jellemezni ezt a ciklust, akkor ez a „tüntetések időszeke” minősítést kaphatná, mert minden évre jutott legalább egy olyan utcai demonstráció, amelyen a VDSZ is részt vett.

➔ 12. oldal

Pillanatképek

Véget ért egy korszak, leköszönnek az elnökség tagjai, hogy helyükbe újjak lépjenek. Ilyenkor általában szokás visszaneézni, mi is így tettünk. A Vegyipari Dolgozó Extrában megpróbáltuk összegezni az elmúlt évek eseményeit; eredményeit és kudarcait is. Huszonnégy oldalt szántunk a múltidézésre, de eleinte nem voltunk biztosak benne, hogy meg tudjuk-e tölteni érdemi információval. Gyorsan kiderült azonban, hogy a 24 oldal kevés, s a gondosan, aprólékosan felépített tartalmi koncepcióból – újságíró nyelven szólva – „húzni” kellett. A bőség zavarában nehezen mondtunk le bizonyos események felidézéséről, s voltak olyan témák is, amelyekről a helyszűke miatt méltatlanul röviden írtunk. Ilyen volt például a nyugdíjasok és a fiatalok aktív munkája és az ágazati párbeszéd bizottságok hasznosságának részletezése is. „A teljesség igénye nélkül” – szokták mondani, de ez a mi esetünkben nem igaz. Igényünk lett volna a teljességre, csak éppen helyünk nem volt. Ennek ellenére igyekeztünk a legizgalmasabb, legfontosabb témákból válogatni, pillanatképeket felvillantani hosszú nehéz tárgyalásokról, felidézni a harcok utcára vonulásokat, emlékezni – és emlékeztetni – a munkanélkülivé lett dolgozókért folytatott harcokra, a küzdelmekre a múltik ellen, a szakszervezeti jogokért, s újra bemutatni néhány képet a sportos, szórakozó VDSZ-ről is. Pillanatképek.

Mozgalmas ciklust zár a VDSZ

Négy évről röv iden

A VDSZ tisztújító kongresszusa 2009. november 19-én ül össze. Ez alkalomból ebben a számban visszatekintünk az elmúlt évekre, s pillanatképekkel, összefoglalókkal és sok fotóval idézzük fel a leköszönő elnökség ideje alatt történeteket. Számot adunk az eredményekről, de nem titkoljuk a kudarcokat sem, mert ha az a szakszervezet gyengeségéből történt, igyekszünk okulni belőle.

VDSZ az európai típusú érdekképviselet és érdekvédelmet valósítsa meg.”

A visszatekintéskor az eredmények mellett szembe kell nézni néhány sikertelen – vagy részben kudarcos – próbálkozással is. Ilyen volt például az a törekvés, hogy a Munka Törvénykönyve és a munka világához kapcsolódó jogszabályok betartása elemi követelmény legyen a munkahelyeken, és a munkáltatók tekintsek egyenrangú feleknek a munkavállalókat. Ezt, többnyire a munkáltatók egy részének magatartása miatt, még a különböző bírósági elmarasztalások ellenére sem sikerült minden alkalommal elérni.

A VDSZ munkájának értékelésekor nem lehet eltekinteni a politikai, gazdasági, társadalmi és szakszervezeti környezet alakulásától sem. Mindezek együttesen, de külön-külön is jelentősen befolyásolták az érdekképviseleti, érdekvédelmi és érdekvédelemértékvényesítési tevékenységének eredményességét.

Értékes, mozgalmas ciklust zárt a VDSZ; ünneplésből, harcos megmozdulásokból, demonstrációkból is kijutott bőven, miközben ezrek érdekvédelmét kellett erősíteni – vagy egyáltalán biztosítani – azokon a munkahelyeken, ahol a külföldi tulajdonosok úgy hitték, kényükre-kedvükre packázhatnak a dolgozókkal, a szakszervezettel és sárba tapossák a Munka Törvénykönyve előírásait.

A VDSZ társadalmi elismertségét és akcióképességét erősítette a konfliktuskezelésben való segítség – például a Hankook Tire Magyarország Kft.-nél –, illetve a beszámolási időszakban zajlott demonstrációkon való részvétel. A helyi szakszervezeti tisztségviselők munkáját megerősített munkajogi apparátussal segítette a VDSZ vezetése.

A szervezet azonban az elmúlt időszakban sem csak helyi, hanem országos szinten is rendszeresen hallatta hangját, aktív tagja az Országos Érdekegyeztető Tanácsnak (OÉT).

Az OÉT-ben a kormány és a szociális partnerek – munkavállalók és munkáltatók országos érdekképviseleti szervezetei – között folyamatos párbeszéd volt a beszámolási időszakban, amelynek eredményeként biztosították a gazdasági és munkaügyi kérdések megtárgyalását.

A beszámolási időszakban az OÉT több, mint ötven plenáris ülést tartott, és a munkavállalók számára fontos témákban határozott. Megállapodás született többek között az éves bérábról, a Munka Törvényköny-

alaját képezték a szakszervezeti konföderációk OÉT-ben képviselt álláspontjának is. Az érdekképviselet vezetői folyamatosan figyelemmel kísérték a szakember utánpótlás és szakképzés helyzetét, erről egyébként az ÁPB keretében tanulmány is készült. A VDSZ szakértője részt vett az új OKJ kialakításában és jelenleg is részt vesz a szakképzési rendszer átalakításában.

A VDSZ egyik fontos célkitűzése a munkanélküliség visszaszorítása, az elbocsátások csökkentése, illetve az elbocsátások törvényes feltételeinek betartatása. Az érdekképviselet szerint a munkanélküliség elfogadhatatlan élethelyzet, ezért minden lehetséges eszközzel arra kell törekedni, hogy minél rövidebb ideig tartson ez az állapot.

A MUNKAHELYEK MEGTARTÁSÁÉRT FOLYTATOTT PROGRAM FELADATAIT A SZERVEZET EZ IDÁIG AZ ALÁBBIK SZERINT TELJESÍTETTE

- ☞ sikerült elérni a csoportos, elkerülhetetlen létszámleépítéseknél – több esetben – a törvényi, illetve a kollektív szerződésen túli külön pluszjuttatásokat. A munkaerőpiaci szervezettel együtt a gondoskodó típusú leépítéssel enyhítették az érintettek gondjait az új munkahely megtalálásáig;
- ☞ támogatta a munkaerő-szolgálati irodák működését a Vegyész Kassza Alapítványon keresztül;
- ☞ ismét munkaerő-szolgálati irodát nyitott a Budapesti Vegyiműveknél, ahol már kedvezőek voltak a tapasztalatok;
- ☞ szakértőik segítették a létrehozott munkaerő-szolgálati iroda munkáját;
- ☞ a foglalkoztatási közterhek csökkentek a törvények szerint;
- ☞ támogatták az egész életen át tartó tanulást;
- ☞ a munkaerő-kölcsönzötték kiszolgáltatottsága csökkent az új szabályok szerint.

NEM SIKERÜLT ELÉRNI

- ☞ a munkahelyteremtő fejlesztések kedvezményeit,
- ☞ a magasabb végkielégítéseket,
- ☞ a rugalmas nyugdíjba vonulást.

A VDSZ elnöksége a beszámolási időszakban többször napirendre tűzte a foglalkoztatással összefüggő témákat, így például: a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény átfogó módosítását; a munkaerőpiaci helyzet várható alakulását, a VDSZ szakágazatainak foglalkoztatási problémáit és a létszámhelyzet alakulását; valamint az „Út a munkához” című programhoz kapcsolódó intézkedésekről, illetve az egyes törvények foglalkoztatásra ösztönzésével összefüggő módosításáról. A VDSZ minden esetben kialakította állásfoglalását, amelyet megküldött az OÉT munkavállalói oldalának és az illetékes miniszternek.

A VDSZ eredeti, 2005 novemberében, a 32. Kongresszuson jóváhagyott, 2005-2010 közötti időszakra tervezett program szerint csak jövőre, vagyis 2010-ben ülne össze a következő, a 33. Kongresszus, hogy megtartsa tisztújító ülését, ám az elnök, Paszternák György nyugdíjba vonulása miatt előrehozták az eseményt.

A Program bevezetőjében megfogalmazódott az EU tagságunkból adódó szakszer-

vezeti elvárás, amely szerint a „legfontosabb érdekvédelmi törekvésünk, hogy a munkavállalók minél nagyobb hányada legyen nyertese a csatlakozásnak, a szociális Európának. Ennek megfelelően 2005 és 2010 között a VDSZ érdekvédelmi tevékenységének középpontjában a foglalkoztatás bővítése, a bérek és a nyugdíjak felzárkóztatása, a szociális biztonság Európai Unióban megvalósuló szintjének elérése áll. Azt akarjuk, hogy a

A legfontosabb év

2006-ban lett 100 éves a VDSZ

Aligha volt fontosabb év a VDSZ életében, mint 2006, hiszen megalakulásának 100. évfordulójához ért a szervezet. A centenáriumi év az emlékezés, és persze a megújulás jegyében telt. Gondos előkészület után április 20-án méltón, több helyszínen is megünnepelték a jeles évfordulót, amelyet később egész évben a VDSZ arculatának javítására, erősítésére is használtak.

„Nagy múltú. Ezzel a jelzővel szokás jellemezni azokat a szervezeteket, amelyek megélték már legalább egy évszázadot. Ilyen a VDSZ is” – írtuk 2006-ban, a Vegyipari Dolgozó májusi számában, a szervezet centenáriumi ünnepeit követően. Nem túl sok szakszervezetnek adatik meg, hogy ilyen patinás évfordulót ünnepeljen, ezért a VDSZ elnöksége úgy döntött, az egész évet a centenáriumi jegyében töltik, s az eseményt a szervezet arculatának javítására, erősítésére is használják. Az

ünneppsorozat előkészítésével párhuzamosan meghirdették a tagszervezési akciót is. Az elnökség arról is határozott, hogy egy impozáns, de nem túlságosan költséges központi rendezvény mellett az egyes tagszervezetek külön-külön is megünnepelhetik az évfordulót.

Ennek az ünneppsorozatnak volt része, amikor a VDSZ egykori és mai vezetői közösen megkoszorúzták Ferencvárosban a Tűzoltó utca 66. számú ház falán elhelyezett emléktáblát, amely tudatja az arra járókkal,

MIÉRT ÉPPEŒ ÁPRILIS 20.?

Nem volt egyszerű kiválasztani az emléknapot, hiszen az akkori parlamenti választások, valamint az azt megelőző kampánycsend miatt csak kevés dátum jöhet számításba. Felvetődött az április végi dátum, amely alkalmas lenne arra, hogy az emléknappal „ráépüljön” a jellegében is hasonló munka ünnepére. Akkori vélemények szerint, ha erősíteni lehetne a centenáriumi fontosságát és gondolatát, akkor a VDSZ-hez tartozó cégek dolgozóiban nem csak a munka ünnepe, de a szövetség megalakulásának évfordulóját is jelentené a mostani május 1. Arra azonban mindenképp törekedni kell, hogy a százéves múlt felhasználható legyen a VDSZ arculatának erősítésére. Az elnökség végül minden szempontot figyelembe véve április 20-át jelölte ki az ünneplésre.

EMLEKPLAKETT A LEGJOBBAKNAK

A centenáriumi ünneppsorozat méltó színtöltője volt a jutalmazás, amelynek keretében – egy rendkívüli kibővített elnökségi ülésen – elismerték azoknak a munkáját, akik az utóbbi években a lehető legtöbbet tettek a dolgozók érdekképviseletéért. A szakágak javaslatai alapján csaknem negyven szakszervezeti vezetőnek és aktivistának adták át a VDSZ Emlékplakettet.

hogy ez volt a Magyarországi Vegyészeti Munkások Szövetségének első székháza. A megemlékezés egyik állomása volt a Stefánia

Művelődési Központban tartott ünnepség is – április 20-án –, amelyen számos külföldi vendég is megjelent.

Elfogadta a VDSZ meghívását Reinhard Reibsch az EMCEF főtitkára, Jim Catterson az ICEM igazgatója, Olav Stoylen a Norvég Vegyész Szakszervezet elnöke, Sonja Meek a Norvég Vegyész Szakszervezet

országos titkára, valamint Juraj Blahák a Szlovák Vegyész Szakszervezet elnöke, az ICEM alelnöke.

Paszternák Györgynek a VDSZ elnökének köszöntője után a gálaműsorban számos műfaj közismert és népszerű előadóját vontatták fel a műsor rendezői, így mindenki találhatott igazán kedvére való számot.

Tagtoborzó akció a centenáriumi évben

„Szervezz tagot!” „Aki nem szervezeti tag, ellensége önmagának”. Ezek voltak a mottói a centenáriumi évben meghirdetett VDSZ akciójának, amely a szervezet arculatjavításának és stabilizálásának is része volt. Az elnökség tagjai egyetértettek abban, hogy a szervezet hosszabb távú jövőjét a tagság létszáma, a fiatalítás jelentősen befolyásolja.

A tagszervezés fontosságáról már a 32. kongresszuson is tárgyaltak, s megegyeztek abban, hogy a létszám növelése és a fiatalítás a centenáriumi év egyik legfontosabb feladata, s a szervezet jövőjéről szól. Annak ellenére, hogy ma az érdekképviselőknek minden eddigénél több feladata adódik, az elnökség eldöntötte, 2006-ban minden eddigénél nagyobb akciót indítanak új tagok beszervezéséért. Ez azonban csak akkor lehet hatékony – állapították meg –, ha a munkaadók látják és érzik, hogy a szakszervezetek élvezik a dolgozók többségének támogatását. Vagyis úgy gondolkodtak, hogy egy jelentős tömegbázison alapuló érdekképviselő sokkal eredményesebben léphet fel a dolgozói kedvezményekért és jogos követelésekért.

Székely Tamás alelnök egy 2006 márciusi ülésen kijelentette, hogy a kérdés fontossága miatt a tagszervezési folyamatot az elnökség napirenden tartja, és figyelemmel kíséri. Megállapította, hogy két pontra kell különösen nagy hangsúlyt fektetni. Az egyik a tagság átlagéletkora, amely nem kedvező irányba változik, mert sokan mennek nyugdíjba és helyükre kevesebb fiatal lép. A létszámra ható másik negatív jelenség, hogy a VDSZ alá tartozó cégeknél egyre csökken a foglalkoztatás, s ezzel arányosan csökken a taglétszám is. Éppen ezért az alelnök szerint a legfontosabb feladat, hogy mindenféle módon és rendszeresen szólítsák meg a fiatalokat, megértette velük, hogy a szakszervezeti tagság már nem ugyanaz, mint a rendszer-váltás előtt volt. Úgy vélte, felértékelődött

az érdekképviselők jelentősége, hiszen ha a dolgozók maguk nem állnak ki jogaikért, úgy ezt mástól hiába várják.

Ezért a VDSZ meghirdetett egy tagszervezési programot, amelynek célja, hogy a jelenlegi tagság és a szakszervezetek tisztviselői mind nagyobb számban győzzék meg a szakszervezetet kívülieket a dolgozók egységének fontosságáról. Ez a feladat természetesen munkahelyenként változik, mert mindenütt más és más az olyan gond, amely megoldására van elképzelése a VDSZ-nek és a helyi szakszervezetnek is. Van, ahol a béremelésért és van, ahol egy tisztességes kollektív szerződésért kell fellépni, míg máshol a munkahely megtartása, vagy éppen az elbocsátott dolgozók támogatása, ismételt munkába állítása a legfontosabb feladata a szakszervezetnek – sorolta Székely, aki egy-

S z e r v e z z t a g o t !

A VDSZ megalakulásának 100. évfordulója alkalmából TAGSZERVEZÉSI AKCIÓT hirdetünk

2006. november 30-ig.

Mottó: „Aki nem szakszervezeti tag ellensége önmagának” - 1906

A cél: szervezz minél több tagot

Az a szakszervezeti tagunk, aki a legtöbb új tagot beszervezi, szakágazatonként a VDSZ vállalati tagszervezetébe, családi üdülést* kap a VDSZ miskolc-tapolcai üdülőjébe.

A tagszervezés alakulásáról folyamatos tájékoztatást adunk.

*4 fős család ingyenes szállása 4 napra 2 db 2 ágyas szobában, gyerekek esetén póttággal

ben azt is leszögezte, hogy a titkárokra és tisztviselőkre minden eddigénél nagyobb feladat hárul. Egyrészt nekik kell meggyőzni a dolgozókat a szakszervezet, az egység és a szolidaritás fontosságáról, arról, hogy ez nem csak a közösség, a munkahelyi kollektíva, de mindenkinek saját egyéni érdeke is, hogy erős, és mint ilyen, jól működő szakszervezet védje érdekeit a munkáltatóval szemben. A tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy sok munkahelyen tapasztalható jogsértés, de a rendezett munkaügyi kapcsolatok szempontjából legalább is aggályos intézkedés.

A dolgozók jelentős része persze passzív és nem érdeklik az érdekképviselők. Nem kizárt, hogy azért, mert a VDSZ nem mutatja be elég jól és látványosan az eddig elért eredményeket – mondta anno az alelnök. A munkahelyeken a dolgozók nem mindig értesülnek arról, hogy máshol, más munkáltatóval szemben, vagy éppen a kormányzatnál milyen eredményeket ért el a VDSZ, legyen szó 36 órás munkarendről, természetbeni juttatásokról, utazási kedvezményekről, vagy éppen egy olyan munkasgyűlésről, amely például a székesfehérváriakat hozzásegítette egy elfogadható béremeléshez.

Ha

- minimálbéren akarsz örökké dolgozni
- hetente nem elég a 36 illetve 40 órás munkahét
- beletörödsz, hogy munkaszerződés nélkül dolgozol
- munkajogi szakértő vagy és nincs szükséged jogi segítségre
- teljesen meg vagy elégedve a jelenlegi fizetéseddel
- nincs szükséged munka és egészségügyi védelemre
- megfelel a jelenlegi munkaruhád és munkaeszközöd
- nincs szükséged néha kikapcsolódásra
- gyermekeiddel nem akarsz nyaralni
- többet akarsz fizetni néhány szolgáltatásért, amit olcsóbban is megkaphatsz

Ne gondolkodj a szakszervezeten, de ha mégis úgy érzed

CSATLAKOZZ a VDSZ-hez!

Az eredmények sora ennél jóval hosszabb, ám nem biztos, hogy értesültek róla a VDSZ-hez tartozó cégek alkalmazottai, megértették-e, hogy adott esetben az ő kérdéseikre is megkövetelheti és kicsikarhatja a választ a szakszervezet. Az elnökség egyetértett azzal, hogy a tagszervezéssel az úgynevezett potyautas jelenséget is meg lehet szüntetni, hogy a

szakszervezet tagjai ne érezzék úgy, hogy a mozgalmon kívüli társaiknak csak az öltükbe pottyannak az általuk kiharcolt eredmények. A potyautásokat is csak úgy lehet „jobb belátásra bírni”, ha maguk is látják: a szakszervezet szervezettsége és ereje az ő érdekeiket is szolgálja, sőt maguk is hozzájárulhatnak a még hatékonyabb érdekképviselőhöz.

Ízelítő az országos érdekegyeztetésből

„A VDSZ pártoktól függetlenül működik, ugyanakkor az érdekképviseleti munka részének tekinti, hogy – elsősorban a parlamenti pártokkal – konkrét kérdésekről párbeszédet folytasson, véleményt mondjon, kezdeményező javaslatot tegyen. A kormánnyal való kapcsolat elsősorban a konföderációk közvetítésével, a társadalmi párbeszéd keretében az Országos Érdekegyeztető Tanácson (OÉT) keresztül valósul meg” – olvasható a szervezet programjában, s mint minden más pontját, ezt a kitétel is évek óta igen komolyan veszik az érdekvédők. Azzal, hogy a VDSZ részt vesz az OÉT munkájában, s véleményezheti, sőt formálhatja a munka világra vonatkozó törvénytervezeteket, jelentős védelmet nyújthat tagjainak.

A VDSZ az elmúlt négy évben több száz állásfoglalással formált határozott véleményt, vagy kifejezetten tiltakozott egyes tervezett törvénymódosítás ellen. Az OÉT-ben való részvétel a konvergencia program bevezetése, a gazdasági válság egyre erősödő hatása óta különösen felértékelődött, s az elmúlt években olyan súlyos döntéseket kellett – legalább részben – megvívni, mint például a Munka Törvénykönyvének módosítása, a veszélyes és egészségre ártalmas munkakörökben dolgozók 36 órás munkaidejének eltörlése, a korengedményes nyugdíj megszüntetése, vagy a cafeteria teljes megadóztatása. Na és persze a béremelési követelésekről is minden alkalommal az OÉT-ben kell egyezsége jutniuk a munkavállalókat képviselő érdekvédőknek.

A VDSZ-nek azonban az érdekegyeztetési rendszerről is markáns véleménye van, nevezetesen az, hogy előbb-utóbb ebben is meg kell

felelni az európai uniós normáknak, s ahhoz, hogy ez intézményi rendszerként működjön, jelentős fejlesztésre van szükség. A munka vi-

lágában vissza kell állítani azt a helyzetet – olvasható a szakszervezeti programban -, hogy a kompromisszumokon nyugvó megállapodások biztosítsák a munkabéket. A VDSZ elvárja, hogy a politika teremtsen új közszellemet, és tekintse alapértéknek a kollektív tárgyalásokat, megállapodásokat. A szervezet vezetői úgy vélik, az országos érdekegyeztetés továbbfejlesztésében rendező elvnek kell lennie, hogy elsősorban azok vegyenek részt benne, akik a megkötött megállapodások megvalósításában, legfőképpen az ágazati és munkahelyi kollektív szerződések megkötése révén érdemi szerepet töltenek be. Vagyis, a képviseleti rend tükrözze a szervezetek valódi súlyát.

Az alábbiakban „bekukkantunk” az OÉT tanácstermébe, hogy ízelítőt adjunk az elmúlt évek munkájából.

2006 szeptember

A VDSZ valós érdekegyeztetést követel

A VDSZ mindenképp elfogadhatatlannak tartja és tiltakozik a 2007-re tervezett 4 százalékos reálbércsökkenés ellen, mert így egyre távolabb kerül az uniós bérfelzárkózás lehetősége – írta 2006 szeptemberi számunkban. Csökken az eddig is nehezen elért életszínvonal, gyengül a számos elemében amúgy is ingatag szociális biztonság. Elfogadhatatlan továbbá a foglalkoztatás csökkenése, a munkanélküliség növekedése, amely ellentétes az Európai Unió lisszaboni stratégiájával. Aggasztó lehet továbbá a nyugdíjrendszer tervezett átalakítása, különösen a kordedvezmény megszüntetése és az induló nyugdíjak csökkentése hozhat sokakat hátrányos helyzetbe. A VDSZ teljes mértékben elutasítja az egészségügyben kilátásba helyezett „díjakat”, a szabad orvosválasztás eltörlését, a fogászati ellátások támogatásának szűkítését csakúgy, mint a „passzív” táppénz időszakának újabb csökkentését. Nem ért egyet a gyógyszer-támogatások tervezett módosításával, így a súlyos krónikus betegek gyógyszereinek, illetve az életben tartáshoz szükséges gyógyszerek ingyenességének megszüntetésével. Elfogadhatatlan, hogy a csaknem 3,5 millió nyugdíjas ne kapjon teljes körű egészségügyi ellátást. Nem érthet egyet a konvergencia programmal, ha az elfogadhatatlan, aránytalanul nagy terhet ró a munkavállalókra

és a lakosság jelentős részére. Különösen úgy, hogy a konvergencia program tervezet nem nyújt garanciát a hosszú távú gazdasági növekedésre, azaz a gondok megoldására.

Ezért a VDSZ szükségesnek tartja, hogy a konvergencia programhoz kapcsolódó jogalkotói munkáról a munkavállalók képviselőivel, a szakszervezetekkel az Országos Érdekegyeztető Tanácsban valós érdekegyeztetést folytasson a kormány. A VDSZ elnöksége is napirendjére tűzte, hogy megtárgyalja a kormány által kiadott 2006. augusztus 25-i vitaanyagot, „A Magyar Köztársaság 2006. szeptemberi aktualizált Konvergencia Programját”. Ennek alapján alakítja ki álláspontját, amely az elnökség megítélése szerint a legjobban képviseli a VDSZ-hez tartozó szakszervezetek tagjainak és minden munkavállaló érdekeit.

2007 szeptember

A béralku minden évben hosszú küzdelem

A 2007-es bérkövetelés hosszú, több hónapos vajúdlás után született meg. Az Országos Érdekegyeztető Tanács 5,5-8 százalékos országos bruttó bérajánlást fogadott el a versenyszféra számára. Bár a munkavállalói oldal korábban, a tárgyalások kezdetén ennél jóval magasabb, 13-15 százalékos béremelést próbált elérni, de a 2006 októberében megkezdett és rendre elnapolt tárgyalások után már az is felmerült, hogy nem sikerül egyezsége jutni. Így a szakszervezetek felemásként értékelik a megállapodást, amely – akkor úgy vélték – még a reálbérek szinttartását sem teszi lehetővé. Az ajánlást az ágazati- és vállalati bértárgyalásokhoz, megállapodásokhoz adta meg az OÉT. A korábbi években általában már az előző esztendő végén megszületett az ajánlás, 2006-ban viszont a szigorúbb gazdasági körülmények miatt nehezebben vállaltak kompromisszumot a szakszervezetek és a munkáltatói érdekképviseletek. A tárgyalások elején a szakszervezetek még 15 százalék körüli országos bérajánlást kívántak elérni, mert számításaik szerint ez jelentette volna a reálbér néhány százalékos javulását. Ezzel szemben a kormányzati oldal a tárgyalások elején 6-6,5 százalékos bérajánlásra tett javaslatot. A munkáltatói oldal viszont a nehezebb gazdasági körülményekre hivatkozva nem tartotta lehetségesnek a 3,5-6 százaléknál magasabb bérajánlást. A tárgyalások elején hosszú ideig

Üdülési Csekk

FOGADÓHELY

a munkáltatói oldal azt is vitatta, hogy teljesíthető-e több ágazatban a szakképzettek bérminimum tétele.

2008 október

A válságban a kisjövedelmű dolgozókat védtek

Ragaszkodni kell a reálbér növekedéshez – címmel tavaly októberben is – mint egyébként folyamatosan – tudósítottunk az OÉT-ben zajló bérvitáról. Az akkori vitát megalapozandó Paszternák György, a VDSZ elnöke a szakszervezetek szemszögéből foglalta össze az elmúlt hetek történéseit. Azt az addig nem tapasztalt gazdasági válságot, amely – azóta már tudjuk – minden eddiginél jobban érinti a munkavállalók tömegeit, dolgozóknak akár a köz-, vagy a versenyszférában. Az elnök szerint – írtuk akkor – józanul és realitástan gondolkodva tudomásul kell venni, hogy olyan válságkörnyezetben vagyunk, amely kihát a versenyszférára és ennek tudatában kell a bértárgyalásokat is lefolytatni. A kormányfői és pénzügyminiszteri bejelentésekből akkora már kiderült, hogy jelentős megtakarításra lesz szükség, és ez elsősorban a szociális területet érinti. A közalkalmazotti bérek befagyasztása, a 13. havi fizetés elmaradása, és a 13. havi nyugdíj összegének maximalizálása, mind húsba vágó intézkedés volt. Akkor, vagyis tavaly ilyentájt a kormány a versenyszférában is 4-5 százalékos emelést ajánlott, ám a VDSZ kitartott a reálbérek növekedésére vonatkozó javaslat mellett. Az elemzők reálbér csökkenést prognosztizáltak, éppen ezért a szakszervezet nem adhatta fel azt a szándékát, hogy a reálbérek növekedését eredményező megállapodásra jusson a partnerekkel. Mindebben persze mindenképp a VDSZ elnökségi tagjainak kellett konszenzusra jutniuk. A kérdés tehát az volt, hogy a VDSZ fenntartsa-e minden áron a reálbér növekedési igényét, vagy beérje a szinten maradással. Abban azonban mindenki egyetértett, hogy a bruttó kereseteknek legalább annyival kell

növekedniük, hogy a létminimum mindenhol biztosított legyen. A munkaadók ugyanis kizárólag a termelési költségek emelkedését emlegették, de soha nem beszéltek a létminimumról, vagy a minimálbérről.

„Elhúzódo, nagy vitákkal járó OÉT üléseknek nézünk elébe” – prognosztizálta a VDSZ elnöke tavaly októberben, utalva az Országos Érdekegyeztető Tanácsban zajló bérvitákra. Ezt természetesen eddig minden évben el lehetett mondani, ám ezúttal más volt a helyzet. Az érdekvédők tudták jól, a gazdasági világválság miatt ez a bérvita merőben más lesz, mint volt eddig bármikor.

„A kormány kellő önmérsékletet vár a szakszervezetektől, sőt türelmet és megértést a munkavállalóktól” – adták értésükre az érintett érdekvédőknek, akik viszont nem tehették meg, hogy eleve feladják a bérharcot és segítsenek megegyezni a dolgozókkal, mi több, lenyomni a torkukon azt, amit nem ők főztek – írtuk tavaly, az októberi lapszámunkban.

A VDSZ azonban, mint minden évben ezúttal is elkészítette az általuk irányadónak tartott, reális létminimum számításokat. E

szertint a minimálbér alacsonyabb a létminimumhoz szükséges kereseteknél, vagyis már akkor lehetett tudni, hogy a 2009 évre vonatkozó minimálbér megállapítása körül is éles viták alakulnak majd ki.

2009 február

A VDSZ a caffeteriáért harcolt

Az adómentes béren kívüli juttatások, köztük az üdülési csekk és az étkezési hozzájárulás tervezett megadóztatása ellen tiltakozott az OÉT-ben – is – a munkavállalói érdekképviselő, élükön a VDSZ-szel. A caffeterián túl említést tettek a nyugdíjrendszer átalakításáról, amiben körültekintésre intették a kormányt. A megegyezésről a szövetségek eltérően nyilatkoztak, bár tény, a végső, az eredetihez képest módosított változat a szakszervezetek nyomásának köszönhető. A kormány által elfogadott ötven módosított indítvány jelentős szakszervezeti sikernek tekinthető, de tény, ennél valamivel jobb eredményre számítottak az érdekvédők, akik elsősorban a kiskeresetű dolgozók terhei ellen harcoltak. Az OÉT-vel való tárgyalást követően a kabinet arról döntött, hogy a béren kívüli juttatások közül a kedvezményes adókulcs alá tartozzon a helyi közlekedési bérlet, az üdülési csekk (a minimálbér összegéig), a melegeztetési-jegy (havi 18 ezer forintig), az önkéntes pénztári befizetések (a minimálbér feléig), az iskolarendszerű képzés (a minimálbér 2,5-szereséig), valamint az iskolakezdési támogatás (a minimálbér 30 százalékáig). Továbbra is adómentes maradna a munkáltató által kedvezményesen, vagy ingyenesen biztosított számítógép- és internethasználat.

Egy véget nem érő történet

A 36 órás munkahét nem alku tárgya

Évek óta visszatérő téma a 36 órás munkahét kérdése, pontosabban a kedvezményes munkaidő jogszabályi rendezése. Az ügyben Paszternák György elnök és Székely Tamás alelnök is többször, több fórumon felszólalt – az Alkotmánybírósághoz és az EU illetékes bizottsághoz is fordultak –, hiszen a vegyipar az egyik olyan terület, ahol sok ember dolgozik az egészségre ártalmas munkakörülmények között. A munkáltatók azonban úgy vélik, a technológia fejlődésével jelentősen javultak a munkakörülmények, ezért nem indokolt a csökkentett munkaidő.

A munkáltatók nyomására megszüntették, s később az Alkotmánybíróság hatályon kívül is helyezte azt a jogszabályt, amely az egészségre ártalmas munkakörülmények között dolgozók csökkentett munkaidőjét biztosította. Több tízezer dolgoznak ma egészségre ártalmas munkahelyeken, ők eddig egy 1990-ben hozott jogszabály alapján a törvényes heti 40 órás munkahét helyett csak 36-ot dolgoztak. A kormányrendelet azonban a munkáltatók megtámadták. Szerintük a jogszabály idejétmúlt, hiszen a cégek számos, a munkakörülményeket javító beruházást hajtottak végre. Ennek köszönhetően a minimálbérre csökkent az egészségkárosító technológia, így nem indokolt a munkaidő-kedvezmény. A munkáltatók – érvelésük szerint – versenyhátrányba kerülnek, mert a rövidebb munkaidő miatt több munkavállalót kell alkalmazniuk.

A Magyar Vegyipari Szövetség, a VDSZ és a Magyarországi Gyógyszergyártók Szövetsége az ügyben az Alkotmánybírósághoz fordult. Az AB szerint nem egy miniszteri rendelettel kell szabályozni a kérdést, ezért azt hatályon kívül helyezte. A szakszervezetek azóta követelik, hogy helyette egy másik biztosítsa a munkaidő-kedvezményt, szerintük ugyanis sok munkahelyen továbbra is ugyanolyan egészségre ártalmas körülmények között dolgoznak a munkavállalók. Érdemi lépés nem történt. A munkaügyi tárca szerint nekik nem feladatuk a jogszabályalkotás.

Időközben több cégtől jelezték a dolgozók, hogy szerződésükben 40 órára módosították a heti munkaidőt, a munkabéruket azonban nem rendezték, vagyis fizetésemelésről szó sem esett.

Országos érvényű rendeletet sürgetnek

Paszternák György, a VDSZ elnöke korábban elmondta, hogy az ágazatban dolgozók egészségügyi kockázatai alapvetően nem változtak. Sok olyan kis cég alakult, amelyeknél nem törődtek a kedvezményel, betartását

pedig az illetékes hatóságok képtelenek voltak ellenőrizni. Számtalan olyan ágazat van, ahol a válság miatt lehetetlen volt költeni a munkabiztonságra. A munkáltatók azt szeretnék volna, ha országos szint helyett az egyes ágazatokban folytatnák az egyeztetéseket és a munkaidőről mindenütt a kollektív szerződések rendelkeznének. A megállapodást pedig az érdekegyeztetés új fórumaira, az ágazati párbeszéd bizottságok-

ban Székely Tamás, a VDSZ alelnöke, aki azt is tapasztalta, hogy a kisvállalkozásoknál, ahol nincs szakszervezet, kollektív szerződés, sőt a tulajdonos, vagy maga a vállalat munkáltatói szövetségnek sem tagja, többségében nem szüntették meg az egészségre káros tevékenységet, ezért indokolt a rövidített munkaidő. Az alelnök elmondta, hogy több bírósági határozat is megerősítette azt a szakszervezeti álláspontot, amely szerint a munkavállalók érdekeit szem előtt tartva életben kell tartani a 36 órás munkahétre vonatkozó rendeletet.

A VDSZ minden követ megmozgatott

Újabb frontot nyitott 2008-ban a VDSZ a 36 óra megszüntetésével kapcsolatban. A szakszervezeti szövetség képviselői az európai parlament képviselőihez fordultak, az 1/1990-es IKM rendelet megszüntetése miatt.

ra bíznák. A szakszervezetek azonban – hangsúlyozta Paszternák – csak egy országos érvényű rendeletben látnák annak garanciáját, hogy a dolgozók megkapják munkaidő kedvezményüket. A párbeszéd bizottságok működésének ugyanis akkoriban még hiányoztak jogi és szervezeti feltételei.

Azt az érdekvédők sem vitatják, hogy a vállalkozói szférában a munkaadók többsége sokat áldozt az egészségügyi kockázatok XXI. századi munkakörülmények között dolgozóknak – nyilatkozta a Népszabadságnak 2008-

A küldöttség brüsszeli útja során tapasztalatot és több olyan információt gyűjtött össze, amely kellően megalapozhatja egy új jogszabály megalkotását, amely ellen az Alkotmánybíróság sem emelhetne tartalmi kifogást.

Ezzel párhuzamosan Paszternák György, a VDSZ elnöke és Balogh Béla a Vasas Szakszervezet elnöke közös levélben fordult Gyurcsány Ferenc (akkori) miniszterelnökhöz a munkavállalókat ért újabb méltánytalanság helyrehozása érdekében.

A Gyurcsány-csomagtól az egyenlő bérekig

Ha röviden akarnánk jellemezni ezt a ciklust, akkor ez a „tüntetések időszaka” minősítést kaphatná, mert minden évre jutott legalább egy olyan utcai demonstráció, amelyen a VDSZ is részt vett. Utcára vonultak érdekképviselőink a Gyurcsány-csomag ellen, valamint az egészségbiztosítás reformja miatt, de tüntettek a munkavállalói jogokért – egyenlő munkáért egyenlő bért követeltek –, szolidaritottak a közsférában dolgozókért tartott demonstráción, ott voltak a budapesti Kossuth téren a kormány válságkezelő programja elleni nagy tiltakozáson, s elmentek Prágába is, hogy külföldi érdekvédőkkel együtt követeljünk egyenlő munkáért egyenlő bért.

A Gyurcsány-csomag elleni tömegtiltakozással kezdődött a tüntetéssorozat, amely végigkísérte az elmúlt ciklust. A Vegyipari Dolgozóban minden olyan megmozdulásról tudósítottunk, amelyen a VDSZ is részt vett. A megszorító intézkedések elleni demonstrációról 2006-ban az alábbiakat írtuk:

„Sokan voltak. Hogy pontosan mennyien, azt persze aligha lehet megbecsülni. A szombat délelőtt az Olimpiai parkban rendezett szakszervezeti tüntetés, amely a kismembereket megsarcoló Gyurcsány-csomag ellen szerveződött, sokkal inkább emlékeztetett

egy politikai nagygyűlésre, mint érdekképviselői demonstrációra...”. „A cégek többségétől 10-20 dolgozó szánta rá szombat délelőttjét a demonstrálásra. Vidékről – például Inotárról – busszal érkeztek harmincan. A legtöbben a Chinointól vettek részt, ahonnan negyvennégyen gondolták, hogy tüntetni kell a Gyurcsány csomag ellen. A megmozduláson valamennyi konföderáció képviselője felszólalt (-). A demonstráció végén felolvasták a hat szakszervezeti konföderáció által korábban elfogadott állásfoglalást. Ez egyebek mellett kimondta, hogy az Országos Érdekegyeztető Tanácsban folytatott tárgyalások eredménytelenségének a kormány merev, formális egyeztetésekben kimertülő magatartása volt az oka. A szakszervezetek állásfoglalásukban visszautasították „a közsféra reformnak álcázott tönkretételét” és a szak-

szervezetek törvényben garantált jogainak semmibe vételét.

„Aki most nem jön el tüntetni, az indirekt módon a csomagot támogatja” – nyilatkozta akkor Borsik János az Autonóm Szakszervezeti Szövetség elnöke. Ez volt az a mondat, amely sokakat eltántorított a tüntetésen való részvételtől. Volt, aki azt mondta: – Nekem senki ne írja elő, hogy mit tegyek, engedje meg, hogy saját véleményem legyen.” Borsik szavai így, vagy úgy, de mindenkit gondolkodába ejtettek. Például aligha érheti az érdektelenség vádját, aki műszakosként éppen letette, vagy felvette a munkát, vagy aki éppen nyaral, esetleg a szombat délelőttöt családjával akarta tölteni. Az sem biztos, hogy a megszorításokra szavaz, aki inkább gyereke diplomaosztásán akart részt venni, kiment a strandra, és az sem, aki nem volt kíváncsi a valójában árpád-sávós zászlókkal és radikális ellenzéki „civil” szervezetekkel tarkított kormány elleni demonstrációra. És persze azok sem voltak ott, akik, ha nem is értenek egyet a megszorítások minden elemével, de tudták mire számíthatnak, amikor áprilisban letették voksukat a kormányoldalra. A szakszervezeti egység még várat magára. De nem biztos, hogy a megosztásért éppen azok a felelősek, akik szombaton otthon maradtak”.

Az új egészségügyi rendszer is kiverte a biztosítékot.

A tüntetések és a demonstrációk hónapja volt 2007 novemberére, a tárgyalászatok helyett az utcák és terek szolgálták az érdek-

érvényesítés helyszínéül. Az egészségügyi rendszer átalakításáról szóló előterjesztést a kormány akkor ugyan már benyújtotta a parlamentnek, abban a hónapban mégis több akciót szerveztek a munkavállalók képviselői. A tervezett átalakítás ellen november 10-én Budapesten a Miniszterelnöki Hivatal előtt tüntetett – a Liga Szakszervezetek kivételével – öt szakszervezeti konföderáció. Demonstrációjukon – amelyen a VDSZ is képviseltette magát – az érdekképviselők szövetségei elutasították, hogy az egészségbiztosítási rendszer átalakítása eredményeként megszűnne a nemzeti kockázatközösségen alapuló társadalombiztosítás, és helyette üzleti biztosítók vennék át az egészségbiztosítást. Annak ellenére, hogy a demonstrációt öt országos szakszervezeti konföderáció, illetve tagszervezetük rendezték, részt vettek rajta különféle civil szervezetek, illetve pártok szimpatizánsai.

A szakszervezeteknek alapvetően nem a tömegtüntetés, hanem a demonstráció és a céljaikról szóló petíció átadása volt a célja, amit a demonstráció végén – jó néhány beszéd után – a szakszervezetek vezetői felolvastak.

Az Országgyűlés elnökéhez intézett levélben arra kérték Szili Katalint (az akkori elnököt), hogy segítse elő az érdemi társadalmi párbeszéd létrejöttét az egészségbiztosítási rendszer átalakításáról. A tüntetés végül békességben, rendbontás nélkül ért véget.

Negyvenezren az egyenlő bérekért

Szűnjön meg a 15 százalékos bérszakadék az európai unióban! – alapvetően ezzel a követeléssel vonult fel negyvenezer munkavállaló április 5-én Ljubljanában. Nem volt véletlen, hogy a demonstrációt a szlovén fővárosban tartották, hiszen az esemény éppen egybe esett az unió pénzügyminisztereinek találkozójával. A VDSZ tagszervezeteiből ötvenen vettek részt a demonstráción, így magyar részről ők is hozzájárultak az érdekvérvényesítés e nemzetközi módjának sikeréhez. Negyvenezer ember nem kis tömeg, amely már megjelenésében is nyomatékot tud adni elkövetéseinek. Az Európai Unió pénzügyminisztereinek csúcstalálkozója idején Európa szakszervezetei megmozdultak.

Ehhez persze az kellett, hogy az Európai Szakszervezetek Szövetségének (ETUC) tagszervezetei tudják mozgósítani tagjaikat, akik április 5-én egyszerre jelentek meg Ljubljanában. A tüntetésen valamennyi európai ország szakszervezeti szövetségei jelen voltak, Norvégiától egészen Ciprusig. A demonstráció fő jelszava ennyi volt: Offenzívában az egyenlő bérekért! Az Európai Szakszervezeti Szövetség 2008-ban az egész Európai Unióra kiter-

jedő kampányt szervezett a munkavállalók bérpozíciójának javítása, a bérek vásárlóerejének emelése, a tisztességes minimálbérek és az egyenlő munkáért egyenlő bért koncepció megvalósulása érdekében. Mindez olyan követelés, amelyet már régen zászlajukra tűztek a szakszervezetek, és amelyek aktualitása az évek, évtizedek alatt mit sem változott. A demonstráció plakátján a nők terheit, azaz a nemek közötti egyenlőtlenséget próbálták szemléltetni, amely azóta létező probléma, amióta érdekképviselők harcolnak a világon a munkavállalók jogaiért.

A demonstráción valamennyi nagy szakszervezeti konföderáció vezetője szót kapott. Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke a magyar szakszervezetek nevében szólalt fel. Elmondta, hogy Magyarországon a minimálbér nem éri el a létminimum szintjét, és túrhetetlen a magyar munkavállalók és az Európai Unió dolgozóinak átlagkeresete közötti különbség.

Szolidaritás a közsférával

Szolidaritásként a VDSZ is ott volt 2008. november 11-én a Kossuth téren, ahol csaknem harminc szakszervezet hívására több ezer ember demonstrált a közszolgálatban dolgozókért 2008. november 29-én a Kossuth téren. A közszolgálatban dolgozók életminőségét rontó, megélhetési feltételeit veszélyeztető állami-kormányzati intézkedés-tervezetek ellen egy 23 tagból álló szakszervezeti delegáció adott át petíciót a Miniszterelnöki Hivatal államtitkárának. A tüntetők szerint, és ezt tartalmazta a dokumentum is, ma már lehetetlen, hogy újabb elbocsátások legyenek a közsférában, mert az elmúlt két évben legalább 120 ezer álláshely szűnt meg, és több, mint 80 ezer munkavállalót bocsátottak el.

Az évtized legnagyobb szakszervezeti tüntetése

Csaknem tízezren mozdultak az MSZOSZ hívására, április 18-án a Kossuth téren az elmúlt évtized legnagyobb szakszervezeti tüntetésének lehettünk tanúi. Az ország minden tájáról érkeztek a buszok, elkeseredett, elszánt, felháborodott, egységre tömörülni kész munkavállalókat szállítottak a fővárosba, hogy látványosan tiltakozzanak a kormány válságkezelési programja ellen, amely elsősorban őket sújtja. Az üzenet, amelyet az MSZOSZ a többi szakszervezettel egyetértésben transzparensként tart maga előtt, egyértelmű: „Ne így! Közösen az aránytalan közterhek ellen”. Mondanivalójukat, érdemi párbeszéd híján írásban is megfogalmazták, a petíciót a kormány képviselőinek nyújtották át. A demonstrációt a szervezők és a résztvevők is eredményesnek minősítették.

Bár a szervezők, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ) vezetői legalább tízezer munkavállaló részvételére számítottak, nem maradtak szégyenben, mert ha tízezer nem is, jó néhány ezer tüntető kiment a Kossuth térre, hogy tiltakozzon a kormány válságkezelő programja ellen. A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ) által szervezett akcióhoz valamennyi szakszervezeti konföderáció csatlakozott.

A környező utcákat lezárták, a helyszínen alig tucatnyi egyenruhás rendőrt lehetett látni, de információk szerint a jelenlévők között sok volt a civil ruhás rendőr, illetve a civil biztonsági szolgálat munkatársai is elvegyültek. Tiltakozó transzparensok sokasága emelkedett a magasba, s bár a táblákon olvasható szöveg eltérő – „Munkás, dolgozó, ébredj, meglopnak 18 éve!”, „Ne így! Közösen az aránytalan közterhek ellen!”, „Középzenéből közcélok!”, „Radikális, de értelmes változtatást!”, „Közösen a mindennapokért!”, stb.– az üzenet és a követelés ugyanaz.

A magyarok Prágában is tüntettek

Magyar szakszervezetek is részt vettek – a VDSZ-től száznál többen – 2009. május 16-án Prágában, az európai szakszervezeti demonstráción, amelyen mintegy 30 ezren vonultak az utcára. A tömeg azt követelte, hogy a válság idején is az ember legyen a legfontosabb. Az Európai Szakszervezeti Szövetség új Szociális Megállapodás létrehozását szorgalmazza.

Évente átlagosan 4 percet sztrájkolunk

A munkáltatók ellen irányuló sztrájkjog megilleti a dolgozókat, ám olyan kétélű fegyver, ami legalább annyit rombolhat, mint amennyit javíthat. Rendkívül fontos a határokat szigorúan meghúzni, ugyanis a sztrájkjog nem gyakorolható politikai érdekek védelme céljából. Hazánkban még nincs kultúrája a sztrájknak, egy munkavállaló évente átlagosan 4 percig sztrájkol – hangzott el a „Húsz éves a sztrájk törvény” című konferencián.

Harcos fellépés az új Mt. ellen

Nem sikertörténet, de eredményes küzdelem volt

A Munka Törvénykönyve (Mt.) 2008-as módosításában, pontosabban azon belül a munkavállalók érdekeinek védelmében jelentős szerepük volt a szakszervezeteknek, természetesen a VDSZ-nek is. Az új Mt.-ben számos változást vezettek be, néhány pontja az érdekvédelmet és a munkavállalók jogait is erősíti. Bár nem tökéletesen sikertörténet, mégis eredményesnek mondható szakszervezeti küzdelem volt.

A munkaadók számára történelmi lehetőségnek látszik, hogy a Munka Törvénykönyvét az ő igényeiknek megfelelően írják át – mondta Paszternák György, a VDSZ elnöke 2007-ben, az előterjesztést tárgyaló egyik elnökségi ülésen. A munkáltatók természetesen olyat szeretnének – mondta –, amely kevesebb kötelezettséget ró rájuk, így tizenöt évvel a törvény megalkotása után most elérkettének látják az időt, hogy számukra kedvezőbb szabályozás lépjen hatályba. Ezzel szemben a munkavállalók és természetesen a szakszervezetek érdeke az, hogy mind több és erősebb garanciát építsenek be a törvénybe, hogy az tiszta helyzetet teremtsen és védje a dolgozók érdekeit. Paszternák György nem egyszerű szólámként mondta: Legyünk harcra készek! Mivel a törvény tervezett, 2008. január 1-i hatályba lépéséig igen rövid idő volt, az érdekvédők tudták, nagy alku, kemény egyeztetések várnak rájuk. És így is lett.

Szabóné dr. Dénes Éva munkajogász a tervezettel kapcsolatban elmondta, hogy az új Mt. számos ponton az 1992-es törvényhez nyúl vissza és valójában csak irányokat jelöl ki. Szerinte még a jogászok számára is csak nehezen emészthető, ráadásul elméleti síkon közelíti meg a munka világát, márpedig a szakszervezeteket sokkal inkább a gyakorlat érdekli, vagyis az, hogy a mindennapok valóságát, a munkahelyek konfliktusait miként tudja majd feloldani a törvény, milyen válaszokat ad az élet problémáira.

Amikor az OÉT Munkajogi Bizottsága első körben megtárgyalta az Mt. módosítási koncepciót, az alábbi álláspontok hangzottak el:

⇒ az Mt. jövőbeni szabályozása legyen keretjellegű, adjon lehetőséget az eltérésekre;
⇒ egyetértéssel a munkaügyi kapcsolatok külön törvényben történő szabályozásával;
⇒ az atipikus munkavégzésekre is ki kéne terjednie a munkajogi szabályoknak;
⇒ támogatják az eltérő foglalkoztatási csoportokra alkotandó speciális szabályozást, pl. mezőgazdaság, szolgáltató, stb. területén;

VDSZ ÁLLÁSPONT

Támogasson a szövetség minden olyan konkrét módosítási irányt: – amely nem veszélyezteti a munkaviszonyban foglalkoztatottak elért pozícióit;

– amely alkalmas a fekete munka visszaszorítására;

– amely biztosítja a szakszervezetek számára a független, és partneri alapon álló érdekképviseleti munka zavartalan körülményeit, ugyanakkor élesebb munkaügyi konfliktus esetén automatikus védelemben részesülnek a tisztségviselők;

– amely EU-konform megoldásokat átveve, nem mellőzi a magyar munkajogi „vívmányokat”, megoldásokat. (pl. felmondási védelem, tisztességes felmondási idő és végkielégítés az újrakezdéshez, gondoskodó típusú létszámleépítés lehetősége, stb.);

– az Mt.-ben rögzített munkavállalói garanciáktól csak kivételesen és nem helyi, hanem ágazati, országos szintű megállapodásban, tisztességes alku keretében, megfelelő ellentételezéssel lehessen csak eltérni.

Az álláspontból az is kiderül, hogy a VDSZ nem ellenzi a speciális foglalkoztatási formák rugalmasabb szabályozási irányát, azonban az úgynevezett kifizetett munkavállalókat is valamely KSZ hatálya alá való tartozással az általánoshoz való közelítésre kell ösztönözni, különösen a bérek és az életszínvonalat befolyásoló juttatások területén.

⇒ semmi olyasmit nem kívánnak támogatni, ami a munkáltatónak többletköltségeket, vagy többletfeladatot okoz.

A VDSZ 2007 májusi elnökségi ülésén is a legfontosabb téma volt, hogy a szövetség miként foglaljon állást a Munka Törvénykönyvének módosításával kapcsolatban. Ez a törvény ugyanis valamennyi munkavállalóra vonatkozik, tartalmazza mindazokat a munkajogi minimumokat, amelyek Magyarországon a munka világában élők mindennapjait szabályozzák. Ezért minden egyes paragrafus, bekezdés, cikkelye, sőt betűje fontos lehet – vélekedett egybehangzóan az elnökség.

Elbocsátott túlélők és vesztesek

Elbocsátások, bezárások, csőd, ki nem fizetett bérek, semmibe vett szakszervezetek – nagyjából ez – is – jellemezte az elmúlt néhány évet, a leköszönő elnökség vezetése alatti időszakot. Akadt tennivaló bőven, már 2006-ban, a vezetőség első éve alatt több gyár is bezárt, dolgozók ezrei maradtak hosszabb- rövidebb ideig fizetés nélkül, s volt, ahol a szakszervezet elismeréséért kellett harcolni. A VDSZ szakértői országsszerte segítettek, ha mást nem, hát jogi tanácsokkal támogatták az utcára került, s jogaik terén tájékozatlan munkavállalókat. Az alábbiakban megpróbáljuk sorra venni az említett eseteket.

A szolnoki Henkel hattyúdala

A felszámolás megkezdődött, a gyár bezár – írtuk 2006-ban a Henkel szolnoki gyáráról. Mivel a hagyományos mosópor márkák – Tomi, Biopon, Persil – gyártását áthelyezték Ausztriába, itthon 120 dolgozót tettek utcára. A felszámolást a Henkel az ésszerűsítéssel magyarázta, a cégvezetés szerint ugyanis a szolnoki gyár kapacitása kicsi volt. A 124 egykori szolnoki dolgozónak felajánlották, hogy annak, aki vállalja, továbbra is adnak munkát a körösladányi tisztítószerezemben. A cég vállalta azt is – mondta el az igazgató –, hogy az odautaztatást, és az elhelyezkedés további terheit a Henkel állja.

A Köbal is bezárt 2006-ban

„Valamikor a nyolcvanas évek közepén, amikor fénykorát élte, még legalább ezer dolgozót foglalkoztatott a Köbal. Az alumínium

feldolgozó cég soha nem tartozott a nagy „alus” iparvállalatok közé, de akkor még úgy tűnt, hogy szükség van rájuk és szükség is lesz, hiszen olyan termékeket állítottak elő, amelynek volt piaca. Ma azonban már csak a felszámoló biztosnak van gondja a Köbal Könnyűfémű Kft-re” olvasható lapunk 2006 februári számában.

A Köbal hányatott utolsó tíz-tizenkét éve alatt folyamatosan csökkent a dolgozók létszáma egészen máig, amikor az alumíniumföldi feldolgozóüzem végleg bezárt.

Sajóabony 2006: csődbe vitt családok

Az utolsó tartalékát is felélte 2006-ban az a háromszáz sajóabonyi család, amely akkor már fél éve nem kapott fizetést az Észak-Magyarországi Vegyiműveknél. A VDSZ minden követ megmozgatott, hogy mielőbb pénzükhöz jussanak a munkavállalók. Pasz-

ternák György elnök levélben hívta fel Kiss Péter, szociális és munkaügyi miniszter figyelmét a kilátástalan helyzetre, s arra, hogy a cég fizetésképtelen, s hónapok óta húzódik a felszámolási eljárás végrehajtása.

Október végén Tóth János, a VDSZ ÉMV Kft. Szakszervezet elnöke kérte a VDSZ-t, segítsen abban, hogy szavukat az illetékes minisztériumokban végre meghallják. A bürokratikus ügymenet miatt ugyanis nem férhettek hozzá a krízishelyzetben lévők megsegítésére fenntartott bér garancia alaphoz. A VDSZ azonnal levélben fordult Gyurcsány Ferenc miniszterelnökhöz, Kiss Péter szociális és munkaügyi miniszterhez, valamint Petrétei Józsefhez az igazságügyi tárca vezetőjéhez, hogy mielőbb hathatós segítséget nyújtsanak az Észak-Magyarországi Vegyiművek dolgozóinak. November elején végre pénzhez jutottak a dolgozók.

A Forténak is befellegzett

Lehúzta a rolót 2007-ben a hazai és a világ egyik legismertebb fekete-fehér fotózásához filmeket és fotópapírokat gyártó cége, a Forte, amely az előző évet több mint 150 millió forintos veszteséggel zárta és ezt már képtelen volt kiheverni. Februárban leállt a termelés és ezzel 150 dolgozó végleg elvesztette a munkáját. Az állami tulajdonban lévő Forte Fotokémia Részvénytársaság 2004 novemberében ment csődbe. Az akkor még állami tulajdonban lévő társaság igazgatósága már 2004-ben felszámolást kért a cég ellen. A termelés azonban már 2005 elején újraindult, de a létszámot 200 fő alá csökkentették. Már 2006 második felében is pangott a termelés, ezért nemrégiben mindenki megkapta a felmondását.

Dorogon sikerült

Munkásgyűlést tartottak 2007 nyarán Dorogon, a Veolia csoporthoz tartozó, francia érdekeltségű cég, a veszélyes hulladékok megsemmisítésével, ártalmatlanításával foglalkozó Onyx Magyarország Kft. dolgozói. Az alkalmazottak alapvetően bérvisszatérítéseknek adtak nyomatékokat 2007 nyarán azzal, hogy munkásgyűlést tartottak, vezetői ugyanis csak úgy, mint általában a munkaadók, nem szívesen nyúltak a zsebükbe. Május 31-én a dolgozók nyolcvan százaléka döntött úgy, hogy részt vesz azon a munkásgyűlésen, amelyen azt demonstrálták,

hogy szeretnék, ha komolyan venné őket a munkáltatójuk. A management ugyanis 5 százalékos béremelést ajánlott, a kért 12 százalékkal szemben. A cég elismerten komoly profitot termel, erre hívta fel a figyelmet a munkásgyűlésen a VDSZ-t képviselő Székely Tamás. Az alelnök a Heti Világgazdaságban megjelent top 500-as listára hivatkozva tájékoztathatta az egybegyűlteket arról, hogy 2005-ben munkáltatójuk a 976 millió forintos adózott nyereségével a hazai cégek közül a 230. helyen állt. Jóllehet a tárgyalások akkor még nem fejeződtek be, a management a munkásgyűlés után 8,5 százalékos béremelési ajánlatot tett.

Összedől a fűzfői fellegvár

Rosszul kezdődött a 2008-as év a balatonfűzfőieknek. Amikor végleg bezárt a hazai vegyipar egyik legnagyobb fellegvára a fűzfői Nitrokémia, még ott volt a papírgyár, amely sok ott élő embernek adott munkát. Ám ők sem örülhettek túl sokáig, hiszen leállították a termelést, s az alig több, mint száz dolgozóból kilencvenhét, azaz csaknem mindenki az utcára került. A döntést a cégvezetők fizetés-képtelenséggel indokolták. Az üzemet korábban működtető Papíripari Zrt. ellen – mivel a cég 500 millió forintos, főleg közüzemi tartozásokból származó adósságot halmozott fel – 2006 novemberében kezdődött meg a jogerős felszámolási eljárás.

Még elköszönni sem tudtak

A szakszervezet előtt is titkolta azonnali, 9 százalékos létszám-leépítési tervét 2009 elején a gödöllői GlaxoSmithKline Biologics Kft. vezetése. A munkavállalók és az őket képviselő Oltóanyag-termelő és Gyógyszergyártó Dolgozók Vegyész Szakszervezete döbbenet fogadta az intézkedést, leginkább a méltatlan eljárást. Az OGYDVSZ Hírlevele szerint egy reggel a GSK Biologics Kft. gödöllői telephelyére beérkező dolgozókat két csoportra osztva, hermetikusan elkülönítették egymástól. Az egyik csoportnak – később kiderült, ők voltak a szerencsés maradók – az ügyvezető igazgató adott tájékoztatást a kialakult helyzetről, miközben a kijáratot a vezetőség tagjai és a biztonsági szolgálat elállta. Eközben a másik csoportot alkotó 23 dolgozóval megállapodtak, közös megegyezéssel válnak meg egymástól. A Hírlevél szerzője úgy tud-

ja, visszautasításra nem volt lehetőség, mert erre az esetre a vezetőség akár 5 havi plusz juttatás megvonását helyezte kilátásba. Miután mindenki aláírták az előre elkészített dokumentumokat, udvariasan kivezették őket az épületből, majd buszokkal elszállították őket a gyár területéről. A rövid úton utcára került dolgozóknak még elköszönni sem volt lehetőségük.

Vártak, tüntettek, elkeseredtek Piszkén

Három hónapig vártak a pénzükre 2009-ben a lábatlani Piszkei Papírgyár dolgozói. A görög tulajdonban lévő üzemet a tulajdonosok hónapokkal korábban elhagyták, tárgyalni sem volt kivél. A magára hagyott gyárban végül hónapokkal később megkezdődött a felszámolás, s az állami bér garancia segítségével kifizethették az embereket.

A VDSZ elnöke korábban levélben kérte a görög nagykövetet, segítsen elérni, hogy a tulajdonosok rendezzék a helyzetet. A bíróság

végül elrendelte a Piszkei Papír Zrt. felszámolását, az egykor 420 dolgozót foglalkoztató gyár üzemi tanácsának tervei között a csoportos létszámleépítés is szerepelt. Mint arról beszámoltunk, a dolgozók többször is tüntettek a gyár előtt, a demonstráción a VDSZ vezetői, szakértői is jelen voltak, s tanácsokkal, felszólalásokkal segítettek a dolgozóknak. A papírium ugyanis hónapok óta nem termelt, de a munkásokat nem bocsátották el, a tulajdonosok egyszerűen kivonultak az országból. A telepen már nem volt villany-, víz- és gázszolgáltatás. A biztonsági szolgálatot a legnagyobb hitelező megbízottai látták el, akik arra ügyeltek, nehogy a megmaradt gépeket kivigyék a gyárból.

Március elején a piszkei alkalmazottak ismét tüntettek a helyszínen, ahol Paszternák György, a vegyipari dolgozók szakszervezetének elnöke is részt vett, s kijelentette: A VDSZ mindenben segít az utcára került piszkei dolgozóknak, amíg a felszámolás nem kezdődik meg, munkajogi tanácsokat adnak a károsultaknak.

A Bridgestone-nál állt a bál

A VDSZ közvetített, s amikor kellett keményen harcolt

Kevés szó esett eleinte a világ egyik legnagyobb nálunk termelő gumipari vállalatáról, a Bridgestone gumipari cégről, mígnem tavaly év elején a helyi szakszervezet gondjai az érdeklődés középpontjába helyezték a Tatabányán működő társaságot. A kezdeti együttműködési látszat ellenére a cégnél sorozatosan megsértették a Munka Törvénykönyve előírásait, semmibe vették a szakszervezet jelenlétét, sőt valóságos boszorkányüldözés folyt az érdekképviselek ellen.

Bár a Bridgestone gumigyártó cég vezetői tagadták, hogy bármiféle módon megkülönböztetnék a szervezett és a szervezeten kívüli dolgozókat, Tatabányán a tények önmagukért beszéltek: az elbocsátások során azok kerültek „lapátra”, akik bizonyítottan szakszervezeti tagok voltak. Ők ugyanis a

bérukból vonatták le a cég számfejtőivel a szakszervezeti díjat, vagyis ott volt a nevük mellett a bélyeg.

Sorozatos törvénytelen ségek után akkor telt be a szakszervezeti pohár, amikor egy bizonyítottan munkahelyi ártalom miatt százalékolt dolgozójuknak nem akartak fizetni, ráadásul nem engedték, hogy a sértett jogi képviselője – a szakszervezet delegáltja – is jelen legyen az egyezkedő tárgyaláson. A helyi szakszervezet a VDSZ segítségét kérte, s az érdekvédők vezetői közvetítettek a menedzsment és a dolgozók között. Kijelentették, ha kell, bírósághoz is fordulnak, de az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség (OMMF) panaszt tettek a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft., ahol enyhén szólva is furcsaságok történnek – nyilatkozta akkoriban Székely Tamás. A VDSZ alelnöke azt is elmondta, hogy a korábbi célirányos elbocsátások miatt a szakszervezet illegálisba vonult. Ez azt jelenti, hogy formálisan kiléptek a szervezetből, hogy eltűnjön a nevük mellől a bélyeg – „szakszervezeti tag”, s ne rúgják ki őket. Ez azonban csak látszat volt, tagságukat továbbra is megtartották, de csekken fizették tovább a pénzt. A létszámot a szakszervezet törvényesen, közjegyzővel hiteltelítette, s ezt mutatta be a cégvezetésnek a pénzügyi elszámoláshoz. Az érdekképviselet a működésüket ugyanis tagdíjakkól, s a létszám alapján megállapított munkaidő kedvezményből, pontosabban a fel nem használt kedvezmény kifizetéséből biztosítják. Vagyis, a tulajdonosnak a minél kisebb létszám az érdeke, a Bridgestonenál ezért nem fogadták el a közjegyzői hitelesítést.

De nem ez volt az egyetlen probléma a gumis cég és a szakszervezet között – jegyezte meg Székely. Elmondta, hogy a VDSZ megpróbált segíteni annak a gumipari munkásnak, aki maradandó légúti betegségben szenved, amit – orvosai szerint – az üzemben szerzett.

Hónapokig nem jutott a pénzéhez, hetven százalékos táppénzen tengődött, miközben a cégnek jelentős kártérítést kellene fizetnie, ám hónapok óta nem jutottak dűlőre. Egy napon „egyezkedni” hívták sérült dolgozójukat, aki jogi segítséget kért a VDSZ-től. A szervezet jogásza a Munka Törvénykönyve előírása szerint írásban, előre jelezte érkezését, ám nem jutott át a kapun. Hiába érvelt, nem engedték be a gyár területére. Ez minden határon túl megy – jelentette ki akkor az alelnök -, ezért a VDSZ kész volt akár a bírósághoz is fordulni – szögezte le Székely. Túrhetetlen, hogy a munkáltató semmibe veszi a munkavállalói képviselettel való kapcsolatot, törvénytelenül járt el az egészségkárosodást szenvedett munkavállalóval szemben, nem engedte be a szakszervezet jogi szakértőjét a tárgyalásra, megsérti a munkaegészségügyről szóló szabályokat, és nem következtet a dolgozók orvosi vizsgálatának eljárása során – összegezte Székely. Az alelnök hozzátette: a VDSZ a nemzetközi szakszervezetek szövetségének a figyelmét is felhívta a tatabányai Bridgestone-nál tapasztalt törvénytársításokra.

A helyzet hosszas huzavona és kemény összecsapások után végül legalább annyiban rendeződött, hogy a menedzsment elfogadta: törvényesen működik „külsőként” a szakszervezet, s végül a kollektív szerződést is sikerült megkötöniük.

Az első rossz hírektől az üzemi tanács választásig

HOSSZÚ KÜZDELEM, elsőprő siker a Hankooknál

A dunaujvárosi Hankooknál történeteket hosszú évek küzdelme után végül sikertörténetként könyvelheti az érdekvédelem, pontosabban a VDSZ és a helyi szakszervezetek. A cégnél tapasztalt botrányos történet – a tulajdonos sorozatos törvénytársításai – részleteivel a kormány is foglalkozott, Kiss Péter, társadalompolitikai miniszter pedig a múlt hónapban a helyszínen tájékozódott a helyzetről. Az üzemi tanácsválasztás végül elsőprő sikert hozott a szakszervezetnek.

Manapság rossz hírek érkeznek Dunaujvárosból – írtuk 2007 szeptemberében, s akkor még senki nem sejtette, milyen lavina zúdul a dunaujvárosi szakszervezet és az őket támogató VDSZ nyakába. Az, hogy valami nagyon nincs rendben a Hankooknál, 2007 nyarán derült ki, amikor a Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége, valamint a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége közleményben tiltakozott a Hankook Tire Magyarország Kft. szakszervezet-ellenes magatartása miatt. Az érdekvédelmi szervezetek azt állították, hogy a koreai cégnél a munkáltató semmibe veszi a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO), valamint az Európai Unió munkajogi egyezményeit és direktíváit. Állásfoglalásuk szerint a cég gyakorlatla ellentét a magyar alkotmánnyal és a Munka Törvénykönyvével.

Amint arról lapunkban többször beszámoltunk, Dunaujvárosban a dél-koreai Hankook Tire Magyarország Kft. üzemi tanácsában hosszú ideig illegálisban működött a szakszervezet, azt ugyanis a cég vezetése nem ismerte el. Székely Tamás szerint – aki a VDSZ alelnökeként a Dunaujvárosi Gumigyártók Szakszervezete és a Hankook vezetése között vállalta az összekötő szerepét – a menedzsment mindent megtett annak érdekében, hogy a szakszervezettel rokonszenvező dolgozókat eltávolítsa a vállalattól.

A kormány vizsgálódik

A VDSZ határozott fellépésének és kitarításának köszönhetően végül a kormány is foglalkozott a dunaujvárosi Hankook gumigyártó cégnél kialakult állapottal, nevezetesen a menedzsment és a szakszervezet között

tapasztalható viszonyokkal. A közelmúltban Kiss Péter, társadalompolitikai miniszter a helyszínen tájékozódott a helyzetről. A munkaügyi kapcsolatok rendezettségének – ez esetben inkább rendezetlenségének – kérdését a társadalompolitikai kabinet is napirendre tűzte.

Az október első napjaira kitűzött üzemi tanácsválasztás közeledtével – az érdekképviselet 2007-es megalakulása óta az első – fokozódott a hangulat, a tét ugyanis nem kisebb, mint a tanácsban való minél nagyobb részvételi arány. A szakszervezet hangsúlyos jelenléte, a kollektív szerződés újra tárgyalása és a bérmegállapodás miatt, most különösen időszerű volt.

A Hankooknál korábban is voltak problémák, különféle foglalkoztatási és munkavédelmi szabálytalanságok miatt többször is megbüntették a céget, s hasonló okok miatt visszatartotta a kormány a cégnek egyébként adható képzési támogatást.

Kemény kampányban küzdöttek

Az üzemi tanács-választást megelőzően a Hankooknál nyilvánosságra került a jelöltek névsora, s másnap már el is kezdődött a kampány. Holik Viktor, a helyi szakszervezet titkára kijelentette: a tét nagyságának megfelelő kiélezett választásra készülnek. Nem titok ugyanis – nyilatkozta a VDSZ honlapján –, hogy kollektív szerződés kötése, valamint a rendezett munkaügyi kapcsolat megteremtése a cél.

Mint arról korábban beszámoltunk, az üzemi tanács választáson végül a szakszervezet jelöltjei több buktatón átjutva – a menedzsment még a kampányban is többször „keresztbe tette” nekik – hősiességben elsőprő sikert arattak: 11 helyből hetet szereztek meg az üzemi tanácsban. Új időszámítás kezdődhet a dunaujvárosi cégnél.

VISSZA A KEZDETEKHEZ

A japán tulajdonú Bridgeston Tatabánya Termelő Kft. hivatalosan 2008. januárban kezdte meg az audított termelését a gyárban. Jelenleg 150 dolgozót foglalkoztatnak, ám a tervek szerint a gyár 250-300 embernek ad majd munkát. Vélhetően a már nálunk is jól ismert, csak „keleti munkakultúráként” emlegetett munkahelyi visszasságok nyomán, amolyan sztrájkhangulat alakult ki Tatabányán. A cég termelési igénye meghaladja a létszámból adódó lehetőségeket, így a hat + két napos munkarend, a folyamatos termelés, valamint a viszonylag csekély, mintegy 500 forintos órabér ellen emelt szót a helyi szakszervezet. Felvevéseiket persze a konszern hazai vezetése nem méltányolta, így az ágazat munkavállalóinak érdekvédelmét ellátó VDSZ kezdeményezte a tárgyalásokat. Paszternák György, a VDSZ elnöke bejelentette a szakszervezet megalakulását, bemutatta a választott tisztségviselőket, továbbá kezdeményezte a vállalati kollektív szerződés megkötését, és egy együttműködési megállapodás aláírását. Már tudjuk, hogy hosszú, küzdelmes utat tettek meg, mire ez valóra vált.

„A cselekvőképesség alapja”

Interneten gyorsan, pontosan, korszerűen

A tájékoztatási rendszer fejlesztésében nagy lépéseket tett a VDSZ, hiszen ahhoz, hogy a különféle információk gyorsan, pontosan eljussanak a tagokhoz, korszerű, gyors rendszerre van szükség. Az elmúlt években nagy gondot fordítottunk az Internet hálózat bővítésére, egy saját internetes portál indítására és folyamatos fejlesztésére, valamint a Vegyipari Dolgozó megújítására.

A VDSZ tagszervezeteinek, tisztségviselőinek, a szakszervezeti tagságnak információkkal való ellátása a szervezetszerű működés, a cselekvőképesség alapja – ismerte fel jó néhány évvel ezelőtt a vezetőség, s azóta minden lehetőséget kihasznál, hogy fejlessze a kommunikációs hálózatot. Mivel évekkal ezelőtt a tagok egy részének, még a tisztségviselők viszonylag meghatározó hányadának sem volt Internetes hozzáférése, a szervezet vezetősége megkezdte a tárgyalásokat a munkáltatókkal, illetve a munkaadói szövetségekkel, hogy kerüljön be az ágazati kollektív szerződésbe a lehetőség. Ez a vegyipari szakágazat esetében megvalósult, a többi szakágban még várta magára. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az elektronikus levelezés és az Internet használata felgyorsította az információáramlást, és je-

lents megtagarítást eredményezett a postaköltségek terén.

Az oktatási központ kiépítésekor a szervezet illetékesei arra törekedtek, hogy az a legfontosabb informatikai előírásoknak megfeleljen. Az Országos Iroda gépparkját a konföderációk által pályázati úton nyert forrásokból fejlesztették, s 2007 januárjában megújították az Internetes web-oldalt is. Ez utóbbi egyre népszerűbb, az elmúlt években megháromszorozódott a látogatottsága.

A VDSZ honlapján számos dokumentumot és beszámolót el lehet érni, többek között itt (is) olvashatók a Módszertani füzetek is. De minden érdeklődő szakszerű magyarázatokat, gyorshíreket, a VDSZ-ről és tagszervezeteiről szóló beszámolót is megtalálhat itt. Szolgáltatásként az Interneten rendelkezhetik a Sanoma Kiadó kedvezményes

lapjait is a tagok. A VDSZ Hírlevelére közel hatezren iratkoztak fel, s a tagok online jogi tanácsadást is kaphatnak.

Néhány évvel ezelőtt megújult a Vegyipari Dolgozó is, amely a munkavállalókról, a vállalati problémákról, „életszagú”, aktuális eseményekről szól. A havonta megjelenő lap a korábbi igényesebb írásokkal, színesebb megjelenésben, sok fotóval, magazin formában készül.

ÚJ TAGKÁRTYA, MÉG TÖBB KEDVEZMÉNY

A VDSZ az érdekvédelem mellett számos szolgáltatást is biztosít tagjainak. A kedvezményes lehetőségek köre évről évre folyamatosan bővül. Az alábbiakban összefoglaljuk az elmúlt évek „víványait”. Az új tagkártya vezeti a fontossági listát.

Új tagkártyákra váltott 2008-ban a VDSZ, s „ha már kártya, legyen egy igazán nyerő lap” – írtuk 2008 nyarán, a kártyacsere idején. Lényegében ezzel az elképzeléssel határozta el a VDSZ elnöksége a szövetségen belüli átfogó kártyacsere. Az új tagkártyákat már csak „valódi” tagok használhatják, a szervezetből kiléptettek nem élhetnek vele vissza, mert a plasztik lapon a tulajdonos nevén kívül minden évben cserélhető, egy évre szóló matrica is tanúsítja az érvényességről és a hitelességről. Az Euro Discount Club csaknem harminc olyan szolgáltatáshoz nyújt kedvezményt, amelyek között már mindenki találhat kedvencét. A gyorsbűfétől a babaáruházig, a fotókidolgozástól a sportruházatig, vagy

az autósiskolától a taxi-szolgáltatásig számos cég biztosít általában 5-10 százalékos kedvezményt a VDSZ tagjainak, az új kártya alapján.

A tagkártya kedvezményei mellett a következő szolgáltatásokat vehetik igénybe a VDSZ tagok:

- A Vegyész Kassza Alapítvány támogatja a munkaerő-szolgálati irodák működését.
- Szabadság ideje alatt járó balesetbiztosítás.
- Kedvezményes Sanoma lapok előfizetése.
- Danubius Hotel és szolgáltatások VDSZ tagoknak.
- Signál Biztosító kötelező felelősségbiztosítás.
- A VDSZ üdülőinek kedvezményes igénybevétele.
- Vodafone előfizetői szerződés.
- Praktiker kedvezmény VDSZ tagoknak.

Tanulás egy életen át

A tisztségviselők képzése régóta fontos program

A tisztségviselők képzése a VDSZ egyik legfontosabb tevékenysége, amelyre az utóbbi években különösen nagy hangsúlyt fektetett. A szervezetnél jó ideje tudják, az oktatási rendszert folyamatosan fejleszteni kell, mert az érdekvédelmi munka speciális tudást – munkajogi, társadalombiztosítási, munkavédelmi, stb. – igényel, amely nélkül nem végezhető el színvonalasan. Mivel egyes munkáltatók a szabályok ellenére sem biztosítják a tisztségviselőknek a szakszervezeti oktatásokon való részvételt, ezért a szervezet képzési központjában zajló szemináriumok mellett távoktatási programokat is indítottak, kihasználva a korszerű technikai lehetőségeket.

A VDSZ egymásra épülő, saját képzési rendszert alakított ki, melyhez ösztönző vizsgasorozat is kapcsolódik. Az oktatási szisztéma területei átfogják a szakszervezeti tevékenység során felmerülő összes kérdéskört, így például a munkajog, társadalmi jog, társadalombiztosítás, esélyegyenlőség, adatvédelem, munkavédelem, gazdasági ismeretek, stb. területét. Az előadók részben az oktatás területén már nagyobb tapasztalattal rendelkező saját munkatársak, részben pedig az adott területen jártas külső szakértők. Az a cél – vallják a szervezet vezetői –, hogy olyan képzési struktúrát hozzanak létre, amely valóban biztos és naprakész tudást nyújt. Ez hozzásegíti a VDSZ szakszervezeti tisztségviselőit ahhoz is, hogy a tagokat mindenről részletesen és pontosan tájékoztassák. A VDSZ-nél úgy vélik, ez a hatékony, korszerű érdekvédelem alapvető feltétele.

A tudás mellett szükség van egyéb képességek és készségek fejlesztésére is, amelyek egy részét az európai uniós pályázatok segítségével nemzetközi konferenciákon, továbbképzéseken sajátítanak el az egyes tisztségviselők.

A VDSZ az elmúlt években az európai uniós pályázatok segítségével nemzetközi képzéseken, konferenciákon is részt vett – és a jövőben is ezt tervezi – a partnerszervezeteivel, amelyek a szakmai tudás és konzultáció lehetőségeit biztosítják nemzetközi szinten. A szervezet képviselői a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságokban, valamint a Regionális Munkaügyi Tanácsokban is jelen vannak.

Az életen át való tanulás programokban felelős szakmai segítséget nyújtunk nem csak hazai, hanem az európai ágazati párbeszéd bizottságokon keresztül is. Részt veszünk a már korábban kialakított munkabizottságokban. A vezetőség elve, hogy azokat a helyi tisztségviselőinket, akik a kampányaink szervezését és irányítását végzik, speciális képzésekkel kell felkészíteni.

A tematikában a tagszervezés, a gazdasági-, jogi-, társadalombiztosítási alapismeretek,

a tárgyalástechnika, a szakszervezet-politika továbbra is kiemelt szerepet kell kapjon. Nagy figyelmet kell fordítani a munka világával kapcsolatos törvények életközeli ismertetésére, feldolgozására – vélik. A VDSZ szerint a képzés terén is elengedhetetlen a szakszervezetek együttműködése az anyagi, személyi, tárgyi eszközök koncentrációja, különös tekintettel a nyelvi képzés jelentőségére.

A továbbképzési programokon évente több százan vesznek részt, a költségeket részben pályázatok útján teremtik elő, amelyet a VDSZ saját költségvetéséből egészíti ki. A

konferenciák, konzultációk, helytgyakorlatok színvonala a témától, de főként az előadók felkészültségétől is függ. A szervezők minden esetben az adott területek legfelkészültebb „oktatóit” hívják, ám a siker a hallgatók részvételén is múlik. Általános jelenség, hogy a rendezvények résztvevői nem egyformán tájékozottak, vannak, akiknek hiányosak az alapismereteik, s ez időnként nehezíti az előadók, de a csoportok munkáját is. Ez is jelzi – vélik a szervezet vezetői –, hogy a tanulás egy életen át tartó komoly programnak kell tekinteni.

Egy Vegyipari Természetbarát Szaksztályvezetőről...

„A VDSZ sportfelelőseként örömmel adom közre ezt a kedves levelet, amelyet a Fejér Megyei Természetbarát Szövetség vezetője az általunk ismert és nagyra becsült Takács Vince sporttársunknak írt a közel múltban. Olyan sporttársunknak, akivel mi is találkozhattunk VDSZ rendezvényeinken és megcsodálhattuk fiatalkori balesetében szerzett súlyos testi fogyatékossága ellenére kitartását, kezdeményező-készségét és nem utolsósorban életkedvét!

Egyetértve a levél minden sorával, meg kell köszönnöm a túráinkra őt elkísérő, minden ténykedését segítő KÖFÉM-es sporttársainak az önzetlen segítségét, akik ezzel lehetővé tették Vince barátunk részvételét a rendezvényeinken.

Budapest, 2007. március 21-én.
Szabó Béla

Levél TAKÁCS VINCE BARÁTOMNAK.

Kedves Vince! Ezeket a sorokat tegnap szerettem volna elmondani Csókakőn, azon az ünnepségen, ahol a természetbarát mozgalomhoz 60 évvel ezelőtörtént csatlakozásokat ünnepelhettük. Magam sem tudom milyen névre emlékezem, mert voltak MASZOBAL, Szikra KÖFÉM, most meg talán ALCOA KÖFÉM. Nos, egy a lényeg! A nagy kezdeményező, a Vegyipari Dolgozók Szakszervezete az, amely bekapcsolt benneteket a természetbarát mozgalomba és ti képesek voltatok azt élettel megtölteni. Előtte is voltak nálatok aktív tagok, akik segítettek a Megyei Szövetség munkáját: így Karácsony Imre, a technikai bizottságunk elnöke, Latorczai János, a túra bizottságunk, Egerszegi János, a műszaki bizottságunk és Varga Edit, az oktatási és ifjúsági bizottságunk tagjai. Nemcsak bizottsági tagok dolgoztak azonban a szövetségnek: tagjaitok részt vállaltak az útjelzések festésében, ehhez még alumínium táblákat, a Nadap-i és a Hajdúvár-i emlékműveinkre pedig öntött táblákat adtatok. Megyei rendezvényeinken aktívaitok segítettek saját rendezőink munkáját. A Társadalmi Erdei Szolgálatban már a hatvanas évek elejétől aktívan részt vetetek, gyakorló támogatói voltatok a környezetvédelem sokrétű megvalósításának. Te mindezeknek immár 35 éve vezetője vagy, és munkádat nagyon jól végeztél! Mégis csak a múlt évben jutott el hozzád a kiérdemelt elismerés! Te is tudod: az életnek vannak firtorai és sokszor megtörténik, hogy azok, akik tehetnének valakiért valamit, azt nem tehetik meg, mert valami kis kavics kerül a célhoz vezető gépezet fogaskerekei közé!

Veled kegyetlenül bánt el a sors, ezt mégis el tudtad viselni és megmutattad, hogy ép lélek olyan emberben is lehet, akitől valamiért a kegyetlen élet valamit megvont! Így lett sikereidben gazdag, értelmes életed! Kívánom, hogy még sokáig végezhesd a természetbarát szaksztályvezetői munkádat, őrizd meg hozzá egészségedet, hogy családod öröme, a szűkebb társadalom hasznára végezhesd áldásos tevékenységedet!

Őszinte baráti szeretettel és öleléssel:
Székesfehérvár, 2006. szeptember 1-én.
Varró Gusztáv

A VDSZ hagyományai

Középpontban az egészség és a család

A VDSZ-nél fontos a család és az egészség, ezért szinte kézenfekvő, hogy hagyományt teremtettek a családi egészségnapból, amelyet már kétszer is megrendeztek, az elsőt 2008. szeptember 6-án, a másikat 2009. szeptember 5-én. Az egészséges életmód és a közösség összetartása a cél a hosszú évek óta szokásos kirándulásokkal, túrákkal is, amelyekben elsősorban a nyugdíjasok jeleskednek, gyakran unokáikkal közösen túráznak.

A VDSZ 2008. szeptember 6-án rendezte az első családi egészségnapot, akkor az EGIS kőbányai sportparkjában – idén, 2009-ben pedig a Chinoin újpesti sporttelepén – látta vendégül a szervezethez tartozó dolgozókat és családjukat. S ahogy akkor írtuk a Vegyipari Dolgozóban, „a nagyszabású sport és családi esemény nem a szakszervezet hivatalos oldaláról, vagy az érdekvérvényesítési harcokról szólt, hanem sokkal inkább arról, ami valaha igazán népszerűvé tette az érdekvérvédőket, és ami most is a mozgalom egyik komoly vonzereje lehet. A közösségről. Az összetartó-

zásról, az együttlétről, a kapcsolatteremtésről. Aki pedig ezen a szeptember elejére prolongált kánikulai napon a Gyógyszergyár utcában töltötte az idejét, az tudja, hogy a VDSZ és az EGIS mindenről gondoskodott, ami csak kellemessé tehet egy ilyen programot.”

A rendezvény idén is jól sikerült, egyes vélemények szerint a vártnál sokkal jobban. Annyira, hogy akkor „még a nap is kisütött” – írtuk a Vegyipari Dolgozóban. 2009. szeptember 5-én kétezerrel többen látogattak ki a Chinoin újpesti sporttelepére. Pedig „hajnalban még vihar, később pedig reménytelennek tű-

nő csendes eső riogatta a vendégeket – és persze a szervezőket is –, de mire felhangzott az első üdvözlő mondat a nap házigazdájától, Újpesten kisütött a nap, a szél elfújta a felhőket. Ezzel gyakorlatilag semmi nem állta útját a fergeteges szórakozásnak, a szervezők ugyanis minden részletre figyeltek, a programmal igyekeztek mindenféle igényt kielégíteni. Mivel ez a nap az egészség jegyében zajlott, a mozgás, a sportos életmód adta meg a rendezvény alaphangulatát. A vendégek egybehangzó véleménye: aki nem volt ott, megfosztotta magát egy fergeteges nap élményétől.”

A már hagyománynak számító – egyébként annak is szánt –, az egészség jegyében zajló eseményen kívül a VDSZ-nél rendszeres kirándulások, sőt komoly országjáró túrák szervezésével is lehetőséget adnak a tagoknak az egészséges hétfégi kikapcsolódásra, s a közösségi élet népszerűsítésére. A szervezet tagjai közül sokan élnek is e lehetőséggel, a nyugdíjasok például többször is unokáikkal vettek részt a kirándulásokon. A gyerekekkel tervezett túrák általában legfeljebb 10 kilométeresek, bár előfordul, hogy észre sem veszik, s jóval többet gyalogolnak. Tavaly októberben például 57 lelkes hátizsákos – közöttük sok gyerek – indult útnak Gödöllőn. A túravezetők természetesen figyelembe veszik a csapat összetételét, s ha sok a gyerek, akkor gyakrabban pihennek.

De a kirándulni vágyók természetesen nem csak a fővároshoz közeli, hanem jóval távolabbi útvonalakat is rendszeresen bejárják, így került sorra például tavaly az Őrség, azon belül is a Vend környéke, amelynek bebarangolására négy napot szánt a bakancsos csapat. Emlékezetesen gazdag program volt ez is, akárcsak szinte mindegyik, amiket a VDSZ sportfelelősei szerveznek.

A túrákat és az egészség megőrzésére, sőt javítására szánt programok jó néhány éve komolyan veszik a VDSZ-nél, s egyre színvonalasabb, színesebb programokkal igyekeznek minél nagyobb kedvet ébreszteni hozzá.

Amatőrök, profi módra

Egész évben sport

Foci, kézilabda, horgászat, teke, sakk – csak néhány azokból a sportágakból, amelyekben a VDSZ színeiben sportolók nagyon jók, de legalábbis nagyon aktívak. A sportéletnek régi hagyománya van a szervezetben, s az elmúlt néhány évben a korábbiaknál is élénkebb érdeklődés, lelkes közönség kíséri az eseményeket.

Nyáron horgászverseny, ősztől tavaszig teremjátékok – kézilabda, teke, teremfoci, stb.- és szinte egész évben foci. A VDSZ-nél úgy vélik, mindegy, hogy mit, csak minél többet sportoljanak a szakszervezeti tagok. A szervezetnél az egyik legnépszerűbb sportág a teke, olyannyira, hogy még a hölgyek is beszállnak, újabban a nőnap ajándék mellé amatőr rangadóra szóló meg-

hívót is kapnak, s lelkesen, egyre többen megmérettetik a tudásukat. A felkészülést és a versenyeket is mindenki komolyan veszi, szigorú, az adott sportágnak megfelelő előírások szerint zajlik minden.

Bár sokan, sokfelét sportolnak a szervezetben belül, a nézők között is a foci az egyik legnépszerűbb sportág, évek óta komoly, többfordulós rangadók zajlanak szabadban és teremben egyaránt. Csapatunk legjobbjai az OÉT TOP-kupán is részt vesznek, a kormány csapatával is rendre megküzd a szakszervezeti válogatott. Ennek is két évre visszatekinthető hagyománya van már, s az első bajnokságot az érdekvédők válogatottja nyerte. Tavaly nem sikerült a címvédés, a szakszervezetiszek a dobogó második helyére szorultak.